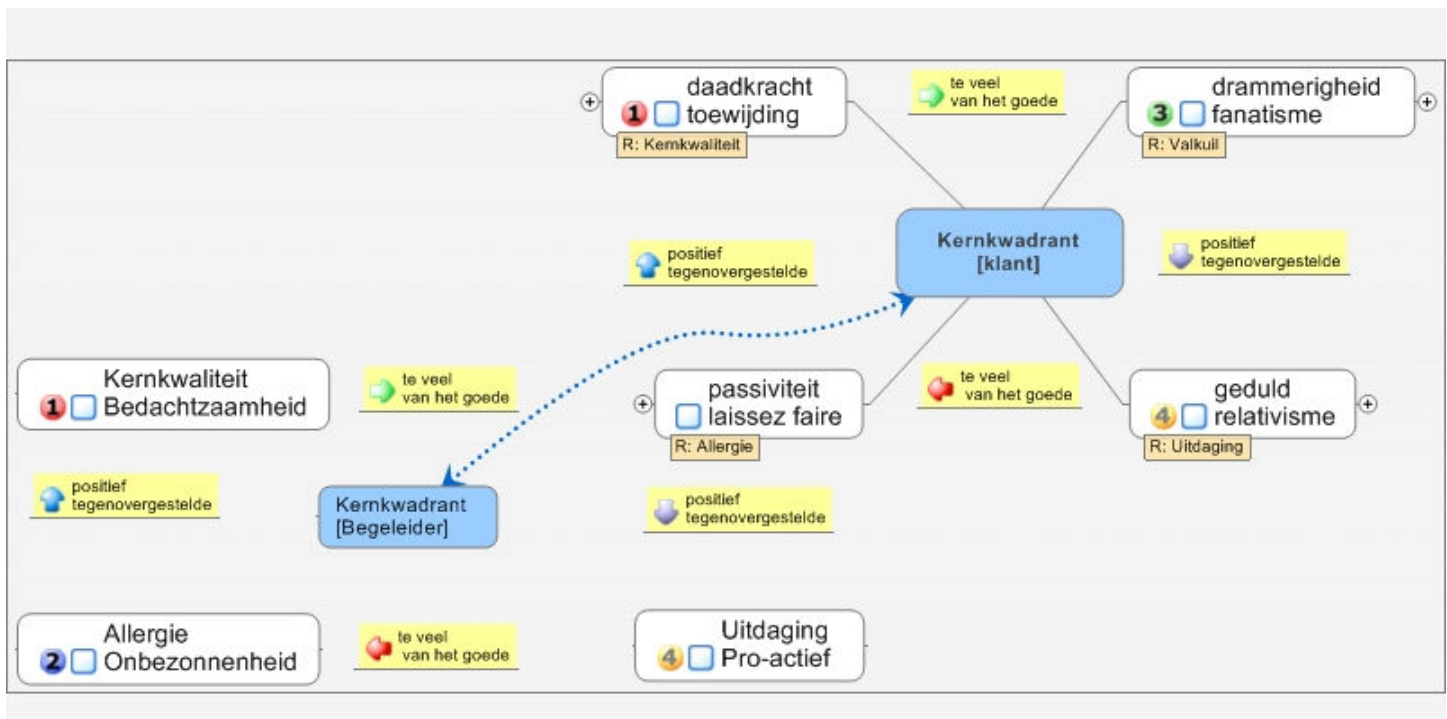


Kernkwadranten: kijk naar jezelf als professional

Als je in een adviesrelatie stapt, kun je eens naar je klant kijken met onderstaand schema erbij. Welke eigenschap valt je meteen op? Hoe verhoudt de eigenschap zich met jouw 'kernkwadrant'? Hoe reageer je op elkaar? Is jouw valkuil zijn allergie? Het model helpt je om te reflecteren op de relatie die jij hebt met je klant. Probeer geregeld naar jezelf te kijken terwijl je aan het werk bent als keek je naar een film. Wat zie je, wat doe je, waarom doe je dat en wat heeft het voor gevolgen bij de ander? Juist van het bekijken van zo'n film kun je heel veel leren.

Een voorbeeld: Je ziet dat een kernkwaliteit van de begeleider diens bedachtzaamheid is. Vanuit het oogpunt van de klant is dit op het eerste zicht een mooie aanvulling bij zijn eigen 'daadkracht'. Het project loopt echter niet zo soepel en je komt als begeleider wat onder druk te staan. En dan slaat je kwaliteit door in je valkuil: passiviteit. Helaas is dat juist de allergie van je klant.



De kunst van de adviseur – begeleider is dus om die valkuil te vermijden. Door geregeld naar jezelf te kijken met behulp van zo'n kernkwadrant kun je de samenwerking met opdrachtgevers maar ook met je collega's of vrienden van een afstandje bestuderen.

We citeren Daniël Ofman: "Een kernkwaliteit is te herkennen aan iemands bijzondere kwaliteit, waarover hijzelf zegt: 'Dat kan toch iedereen.' Dat kan niet iedereen en als je de achterliggende kernkwaliteit weg zou halen, zou je de ander zelfs niet eens meer herkennen. Dat komt doordat die ene kernkwaliteit alle andere, minder uitgesproken kwaliteiten doordringt. Een kernkwaliteit is dan ook *altijd* potentieel

aanwezig. Je kunt een kernkwaliteit niet naar believen aan- of uitzetten, je kunt hem wel verborgen houden. Het onderscheid tussen kwaliteiten en vaardigheden zit vooral in het feit dat kwaliteiten van binnenuit komen en vaardigheden van buitenaf aangeleerd zijn. Vaardigheden zijn dus aan te leren, kwaliteiten kun je ontwikkelen. Hoe duidelijker het beeld dat we van onze kernkwaliteiten hebben, des te bewuster kunnen we die laten doorstralen in het werk"¹.

Balans tussen kernkwaliteit en uitdaging

Het kernkwadrant is een hulpmiddel om kernkwaliteiten bij jezelf en anderen te ontdekken. Een kernkwaliteit is een eigenschap die tot het wezen (de kern) van een persoon behoort. Het gaat niet om aangeleerd gedrag, het komt van binnenuit. Bijvoorbeeld: ik kan goed analyseren.

De schaduwkant van een kernkwaliteit (het teveel van het goede) is de valkuil: de vervorming die je krijgt als een kernkwaliteit te ver doorschiet. De kracht wordt dan een zwakte. Bijvoorbeeld: als analyseren te ver doorschiet dan ontaardt het in besluiteloosheid.

De positief tegenovergestelde kwaliteit van de valkuil is de uitdaging. De kernkwaliteit en de uitdaging zijn elkaar aanvullende kwaliteiten. Bijvoorbeeld: het positief tegenovergestelde van besluiteloosheid is daadkracht. Waar het om gaat is de balans te vinden tussen analyseren en daadkracht. Dat is dus geen kwestie van of-of, maar van en-en.

Volgens Ofman blijkt de doorsnee mens allergisch te zijn voor te veel van zijn uitdaging, vooral als hij die in een ander verpersoonlijkt vindt. Dat is zijn allergie, die aanleiding kan geven tot conflicten met zijn omgeving. Bijvoorbeeld: teveel daadkracht kan ontaarden in impulsief handelen. Iemand die goed kan analyseren, zal iemand die impulsief handelt als lastig ervaren.

Wat kan je hieruit leren?

Wanneer iemand zich ergert aan lastige mensen, dan is de kans groot dat hij hieruit iets kan leren over zichzelf. Welke eigenschap irriteert hem? Dat is zijn allergie. Probeer het kernkwadrant in te vullen, te beginnen met deze allergie. Het is niet altijd vanzelfsprekend wat de andere drie eigenschappen zijn. Er zijn meerdere combinaties mogelijk. Als de persoon tot een bevredigende invulling van het kernkwadrant komt dan heeft hij een kernkwaliteit, een positieve eigenschap, van zichzelf gevonden. En hij heeft een uitdaging gevonden om aan te werken.

Dat model werkt. Als een coach op zo'n manier op het juiste moment met iemand spreekt over zijn voorkeurspatronen, brengt dat best wel inzicht aan. Een goede strategie voor een aanpak werkt ook los van de persoonlijke inzichten van de bedenker. Offman's werkmodel kernkwadrant functioneert omdat het persoonlijke en groepsproblemen in complexe, gevoelige en ingewikkelde situaties bespreekbaar maakt.

¹ "Bezieling en kwaliteit in organisaties" Daniël Ofman blz. 32-33

Ofman's manier van coachen is verder vooral een manier van sleutelen aan het moreel en de motivatie. Het is gewoon een andere aanpak van prestatieverbetering dan die op basis van waarneming en analyse van bereikte resultaten. De taal is ook de taal van de trainer in de oefenwedstrijd. Die is niet precies gelijk aan de taal die gebruikt wordt voor het aansturen en beoordelen van de prestaties tijdens de wedstrijd of in een werksituatie. Een goede coach beheerst beide technieken.

Gepubliceerd met de toestemming van "Empower" (<http://www.empower-project.info>)